

Výstavní plán GHMP pro rok 2020

V průběhu roku představíme veřejnosti v našich sedmi objektech české a slovenské umění v jednom propojeném konceptu dvou autorů z různých generací – Rudolfa Sikoru (SK) a Vladimíra Havlíka (CZ), dále česko-chorvatský projekt z oblasti klasického sochařství, v němž se pokusíme poukázat na paralely mezi domácími autory a chorvatským sochařem Ivanem Meštrovičem. V pořadí již druhou prezentaci soudobého čínského umění plánujeme do Domu fotografie a v neposlední řadě se zaměříme také na aktuální mezinárodní scénu v projektu bienále s názvem *Ve věci umění I* ve spolupráci s tranzit.cz.

Colloredo-Mansfeldský palác bude podroben některým rekonstrukčním zásahům, proto bude cyklus *Start Up* nahrazen rezidenčními pobyty, které budou navázány na projekty krátkodobých i trvalých realizací pro program umění ve veřejném prostoru. K nejvýznamnějším výstavám příští sezóny bude patřit retrospektiva vynikajícího česko-amerického fotografa Antonína Kratochvíla a mezinárodní projekt fotografické pozůstalosti mexické umělkyně Fridy Kahlo v Domě U Kamenného zvonu.

Magdalena Juříková, ředitelka GHMP

400 ASA: PROSTĚ DOKUMENT

termín: 4. 2. – 3. 5. 2020, Dům fotografie

kurátor: Josef Moucha

Výstava nabízí reprezentativní ukázky současné tvorby fotografů Karla Cudlína (1960), Jana Dobrovského (1960), Alžběty Jungrové (1978), Antonína Kratochvíla (1947), Jana Mihalička (1965) a Martina Wágnera (1980). Autory propojuje realismus, s nímž pohlíží na svět. Jeho proměnlivost ovšem každý zachycuje svým nezaměnitelným způsobem. Průsečíkem zájmů tvůrců dvou generací je rozmanitost lidských společenství a různorodost jim vlastních prostředí. Spolu s potřebou realizovat osobní záměry přispívají k renesanci zájmu o dokumentární fotografii vůbec. Názvem spolku 400 ASA odkazují na citlivost filmu, užívaného k pohotovým záběrům. Kurátorem výstavy je Josef Moucha.

Jan Dobrovský, *Azylový domov pro matky s dětmi v severních Čechách*, 2019

JAN KOVÁŘÍK

termín: 1. 4. – 1. 11. 2020, Trojský zámek

kurátorka: Magdalena Juříková

V rámci sochařských vizitek na zámku v Troji jsme tentokrát sáhli po umělci mladší střední generace, autorovi barevných soch s biologickým rodokmenem. Sám o nich mluví jako o „podhoubí“, narůstající buněčné hmotě. Používá všechny druhy moderních akrylátů a jejich derivací, aby jeho objekty co nejplynuleji expandovaly do prostoru. Jejich povrch však pokrývá zcela klasickou metodou – trpělivě tečkuje svá rozměrná díla štětečkem, aby iluze vibrujícího povrchu byla co nejdokonalejší. Jednou z výzev bude jako každoročně také vytvoření speciálního díla pro kašnu v průčelí zámku.

Jan Kovářík, *Deforma-02*, 2019

RUDOLF SIKORA A VLADIMÍR HAVLÍK

termín: 22. 4. – 6. 9. 2020, Colloredo-Mansfeldský palác

kurátor: Jakub Král

Společná výstava Rudolfa Sikory a Vladimíra Havlíka se stane prostorem pro konfrontaci dvou cest, jimiž lze dojít k témuž světonázoru. Zatímco se Sikorova objektivizační strategie dotýká pozice jednotlivce v kosmu, Vladimír Havlík se oproti tomu obrací k pospolitým vztahům budovaným na základě nonspektakulárních gest. Oběma umělcům jsou společná témata vztahu lidí k přírodě a k sobě navzájem, odpovědnosti, intimního vztahu ke světu a kosmu a budování utopického přesahu ve snaze vymezit naše přemýšlení o současnosti směrem ke kýžené budoucnosti.

Na úvod jedné slavné televizní debaty dvou významných filosofů 20. století její moderátor řekl, že oba řečníci jsou jako horolezci zdolávající ve stejnou chvíli stejnou horu, ale každý z opačné strany. Ačkoli vystavující umělce dělí odlišná generace a odlišné myšlenkové zázemí, zdá se, že oběma jde o společnou věc, a tou je postižení vzájemnosti spoluprožívání světa a jeho spoluutváření prostřednictvím dvou strategií: „velkého“ Sikorova pohledu shora a Havlíkova sledování drobných posunů v našich vztazích.

Vladimír Havlík, *Pokus o spánek*, 1982, Archiv GHMP

ANTONÍN KRATOCHVÍL

termín: 13. 5. – 18. 10. 2020, Dům U Kamenného zvonu

kurátorka: Pavlína Vogelová

Retrospektivní výstava českého fotografa Antonína Kratochvíla představuje průřez vysoce expresivní, sugestivní fotografickou tvorbou jednoho z nejvýraznějších a nejvýznamnějších světových fotografů sociálního dokumentu a fotožurnalistu o povaze současné lidské společnosti. Působí na emoce, zneklidňuje, transformuje s rafinovanými účinky a přesně dává cílenou rezonanci labyrintu podob lidskosti i její odvrácené tváře.

Fotografie Antonína Kratochvíla akcentují obrazy strádání, zoufalství, odcizení, bolesti, smutku a bídy, stejně tak arogance moci a její důsledky v různých končinách světa. Zpřítomňují historická svědectví zmítajících se novodobých celosvětových sociálních a civilizačních problémů i válečných konfliktů (Afghánistán, Bosna, Filipíny, Haiti, Irák, Rwanda, Zaire). Zachycují tragičnost humanitárních a přírodních katastrof či vyhrcoené sociální problémy lidské společnosti jako takové (viz epidemie, mizející kultury, devastace krajiny či kriminalita drogových dealerů nebo vzhled do života současné zlaté mládeže v Moskvě apod.).

Originální, osobitý rukopis otiskuje Antonín Kratochvíl taktéž do portrétů celebrit showbusinessu i lidí zcela neznámých, anonymních, představujících jako celek jistou alegorii, která má pro Antonína Kratochvíla specifický význam. Propojením známých osobností, jako jsou například Bill Gates, Willem Dafoe, Keith Richards, Patricia Arquette, Priscilla Presley, David Bowie, Milan Hlavsa, Pavel Landovský, Jean Reno, Bob Dylan, Billy Bob Thornton, Vittorio Storaro, Kyle MacLachlan, Judith Godreche, Amanda Lear či Debbie Harry, s neznámými tvářemi lidí z rozmanitých prostředí, protnutých různorodými životními peripetemi a zkušenostmi, zrcadlí v souhrnu stav lidské duše v dnešním světě. Tyto fotografie neoslavují konkrétní osoby, hrdiny či celebrity. Antonín Kratochvíl relativizuje krásu a vztahy, aby hledal a nacházel adekvátní vizuální formu pro hlubokou výpověď vnímání člověka jako podstaty bytí, jeho osobního i společenského prostoru a jeho smysluplného životního naplnění.

Antonín Kratochvíl (1947, Lovosice, Československo) je český fotožurnalista světového formátu. Po pěti letech exilového protloukání po Evropě (1967–1972), včetně celoživotní lekce z utečeneckého tábora, vězení a francouzských legií, zlidštěné vysněným studiem umění a fotografie na Gerrit Rietveld Art Academy v Amsterdamu, odjel v roce 1972 do Spojených států, aby se posléze coby fotožurnalista a válečný dokumentarista katapultoval do nejvyšších pater světového fotožurnalistu. Zásadní pro jeho fotografickou kariéru bylo vlastní vydání knihy *Broken Dream: Twenty Years of War in Eastern Europe* (Zklamaná naděje: 20 let války ve východní Evropě, 1991). Jeho fotografie pronikly na stránky prestižních světových časopisů jako např. *Rolling Stone*, *New York Times Magazine*, *Newsweek*, *Mother Jones*, *Smithsonian*, *Condé Nast Travel*, *Geo*, *Playboy*, *Penthouse* nebo *Vogue*. Je držitelem řady prestižních světových ocenění za přínos fotožurnalistu: Dorothy Lange Prize, Ernst Haas Award, Golden Light Award, Golden Medal for Photography – Society of Publishing Designers New York, Gold ARC Award for Best Annual Report, Lucie Award nebo World Press Photo. Domácího, českého uznání se Antonínovi Kratochvílovi dostalo oceněním Osobnost české fotografie za rok 2014.

G HMP

Galerie hlavního města Prahy
Prague City Gallery

Antonín Kratochvíl, *Jean Reno*, 2006, fotografie

Antonín Kratochvíl, *Horolezec Tomaz Humar*, 2002, fotografie

G HMP

Galerie hlavního města Prahy
Prague City Gallery

Josef Sudek, *Světice z Homol*, 1935,
digitálně upravený negativ, 15 × 10 cm,
Fototéka ÚDU AV ČR, inv. č. S 9092N.
© Josef Sudek, dědicové. Repro ©
Vlado Bohdan, ÚDU AV ČR

FEŠANDY Z ŠUPLÍKU: JOSEF SUDEK A SOCHY

termín: 26. 5. – 30. 8. 2020, Dům fotografie

kurátorky: Hana Buddeus, Katarína Mašterová

ve spolupráci s Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i. a Uměleckoprůmyslovým museem v Praze

Josef Sudek (1896–1976) zasvětil významnou část své profesionální kariéry fotografování uměleckých děl. Znovuobjevení této obsáhlé, a přitom téměř neznámé části jeho díla bude pro širokou veřejnost překvapením. Zaměření výstavy na sochy, téma, které bylo Sudkovi blízké, umožní ukázat souvislosti jeho práce na zakázku s volnou tvorbou. Sudek s oblibou gotickým Madonám a světícím říkal „fešandy“ a rád sochy fotografoval i „pro sebe“. Vedle ikonických fotografií ze sv. Víta nebo ze „Zahrádky paní sochařové“ výstava představí snímky fotografované pro sochaře, umělecké spolky a nakladatele, uložené doposud v kartotéčních „šuplících“ ve fototéce Ústavu dějin umění, ale i dobové reprodukce v knihách a časopisech. Vybraná díla zpřítomní napětí mezi artefaktem a reprodukcí, mezi potenciálem fotografie přiblížit umění masám a fotografií jako originálním uměleckým dílem.

Výstava a doprovodná publikace jsou výstupem grantového projektu „Josef Sudek a fotografická dokumentace uměleckých děl: od soukromého archivu umění k reprezentaci kulturního dědictví“, jehož iniciátorem byl prof. Vojtěch Lahoda (1955–2019). Projekt byl podpořen Ministerstvem kultury České republiky v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI II), id. kód: DG16P02M002. Doba trvání: 2016–2020.

VE VĚCI UMĚNÍ I

BIENÁLE SOUČASNÉHO UMĚNÍ PRAHA

termín: 19. 6. – 20. 9. 2020, Městská knihovna, 2. patro

kurátoři: Tereza Stejskalová, Vít Havránek

ve spolupráci s tranzit.cz a nadací ERSTE

První edice bienále *Ve věci umění* hledá nový jazyk a hledá nové možnosti „nepravděpodobných setkání“. Potýká se prostřednictvím vystavených uměleckých děl s otázkami soužití ve společnosti, v níž lidé přestali hovořit společným jazykem. Zdržuje se v místech, kde jazyk selhává, zkoumá pohrdání, podráždění, strach, frustraci, zlobu, agresi, únavu. S pocitem, že je nutné najít společné východisko a podmínky pro empatii, se výstava soustředí na pátrání po příčinách emocionálního naladění současné společnosti. Tyto příčiny hledá v minulosti, v přítomnosti či na ně hledí z perspektivy možných scénářů budoucnosti.

Ptá se, jak se intimní prostor mezilidských vztahů a emocionální život váže k širším sociálním, politickým a ekonomickým podmínkám. Emoce bývají komplikované, rozporuplné, neuspořádané a někdy i těžko ovladatelné. Jak s nimi současní umělci zachází v uměleckých dílech? Jak se dějí ve vztahu umění a diváků?

Posedlost přítomným časem, toxická současnost, zaostalost, nostalgie, revize, modernita, techno-optimismus. Na výstavě se vede reálná kulturní bitva o význam času. O to, který obraz, která vnímatelná forma dovolí naplánovat plícím alespoň další nádech s nadějí na přežití, pětiletku, budoucnost.

Un film dramatique (Dramatický film), 2019, Francie, režie: Éric Baudelaire, Courtesy LUX

XIAO QUAN

Termín: 6. 10. 2020 – 7. 2. 2021, Dům fotografie

Kurátor: Lü Peng

Čínský fotograf Xiao Quan byl u všech důležitých událostí 80. let, kdy se formovala nezávislá umělecká scéna Číny. Všechny neoficiální historické mezníky přinášející emancipaci uměleckých komunit v severních i jižních provinciích důsledně zmapoval a byl jejich přirozenou součástí. Xiao Quan je dnes mezinárodně uznávaným tvůrcem v oblasti dokumentu a pracuje na několika projektech zároveň. Pohybuje se v zapadlých oblastech Číny i západních metropolích a vydává řadu vynikajících publikací věnovaných určitým lokalitám a lidem, kteří jsou zde odkázáni žít v často diametrálně odlišných materiálních podmínkách. Je však otázka, zda se štěstí nekloní více k těm, kteří si stranou civilizačního balastu chrání jen holou existenci a pár nezbytností.

MONIKA IMMROVÁ

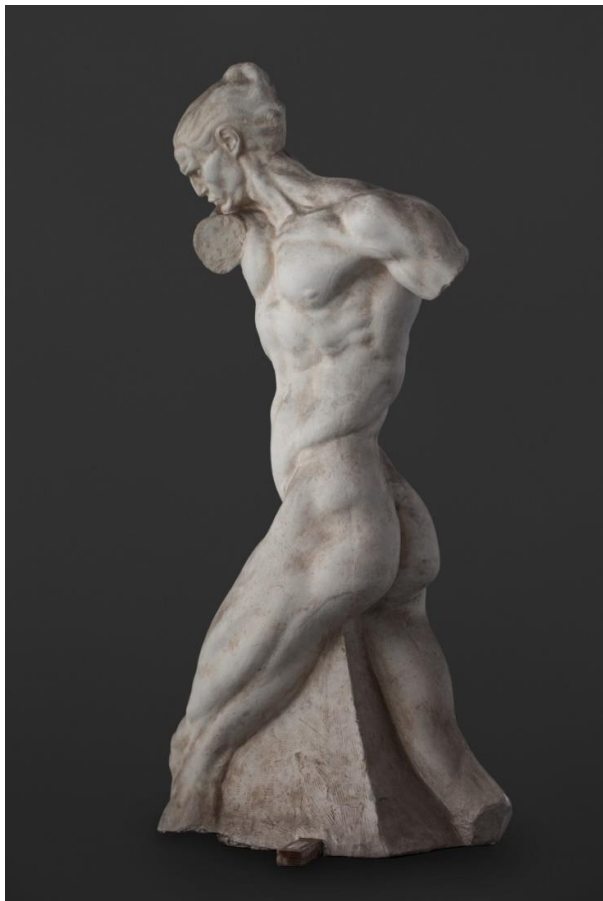
termín: 21. 10. 2020 – 28. 2. 2021, Colloredo-Mansfeldský palác

kurátorka: Iva Mladičová

Monika Immrová je absolventkou ateliéru J. Zeithammla. Je jednou z nevýraznějších sochařských osobností své generace a jako rodačka z Loun dostala do vínku silnou afinitu k abstraktnímu tvaru. Jako člověk blízký přírodě se však na druhou stranu neubrání ani průnikům geometrie s organickým tvarem. Tato bipolární identita jejích betonových objektů a reliéfů nese v sobě něco z estetiky vybavení meziplanetárních plavidel a historických industrií zároveň. Beton povýšila na sochařský materiál par excellence. Pracuje s ním stejně často jako s dalším netradičním materiálem – kartonem. Tyto svého druhu čistě technické komody jsou jí oporou při hledání oproštěného a striktně formulovaného prostorového konceptu. Její doménou byla a je socha, ale v posledních letech intenzivně pracuje také v grafice a získala za ni ocenění Grafika roku.

Monika Immrová, *Hlava IV*, 1999, dřevo, plátkové zlato
Hrany II, 2012, beton, na zdech sádrové reliéfy

G HMP

Galerie hlavního města Prahy
Prague City Gallery

Ivan Meštrović, *Miloš Obilić Paris*, 1908, sádra,
Atelier Meštrović, Záhřeb

IVAN MEŠTROVIĆ (1883–1962)

termín: 4. 11. 2020 – 7. 3. 2021, Městská knihovna, 2. patro

kurátorky: Sandra Baborovská, Barbara Vujanović

ve spolupráci s Muzeem Ivana Meštroviće

Výstava chorvatského sochaře Ivana Meštroviće se vrací do Prahy přesně po padesáti letech. Tentokrát však bude doplněna zápůjčkou z Musée Rodin a Musée Bourdelle. Návštěvníci se tak budou mít možnost setkat s dílem Augusta Rodina, který byl Meštrovićovým přítelem a inspirátorem, a zároveň i s významným francouzským sochařem Émilem-Antoinem Bourdellem, Meštrovićovým sokem v uměleckém názoru.

„Jihoslovanský Rodin“, jak byl sochař českými výtvarnými kritiky nazýván, vystavoval se spolkem SVU Mánes roku 1903 a 1909 v pavilonu pod Kinskou zahradou. Meštroviće, tehdy vůdčího představitele vídeňské secese „metznerovského“ typu, pojilo úzké přátelství s Bohumilem Kafkou. Roku 1908 odešel sochař z Vídně do Paříže. Později působil v Římě, kde navázal platonický vztah k české futuristické umělkyni Růženě Zátkové, ta se stala předobrazem mnoha jeho děl. Meštrovićovy realizace vázané k české diplomacii a nově vzniklému Československu jsou tematicky úzce spjaty s rodinou Masaryků. Portrétoval jak prezidenta Masaryka, tak i jeho dceru Alici.

Ivan Meštrović se po celý život vyrovnával s chorvatskou historií a identitou. Byl ale zároveň umělcem kosmopolitním, což dokládá i fakt, že vystavoval například na sólové přehlídce roku 1915 v londýnském muzeu V&A a v roce 1947 v Metropolitním muzeu v New Yorku ve Spojených státech, kam emigroval před nacisty. Po válce se socialistický režim v Jugoslávii usilovně snažil získat umělce pro svou ideologii. Meštrović se do vlasti natrvalo nevrátil, zemřel roku 1962 v South Bendu, ve státu Indiana.

Plánovaná pražská retrospektiva zhodnotí nejen Meštrovićovu tvorbu, ale i široké umělecko-historické pozadí doby od rakousko-uherského mocnářství až po konec druhé světové války. Projekt dramaturgicky i složením tvůrčího týmu (architekt: Dominik Lang, grafický designér: Robert

V. Novák) navazuje na úspěšnou výstavu *Neklidná figura – Expres v českém sochařství 1880–1914*. Nové pohledy na dílo Ivana Meštroviće nalezou návštěvníci v rozsáhlém katalogu s příspěvky českých, chorvatských a francouzských badatelů. Jedinečnou součástí publikace budou také fotografie Josefa Sudka, který zachytil Meštrovičovy plastiky v průběhu pražské výstavy v letohrádku královny Anny, v Belvederu roku 1933.

FRIDA KAHLO: JEJÍ FOTOGRAFIE

2. 12. 2020 – 11. 4. 2021, Dům U Kamenného zvonu

kurátor: Pablo Ortiz Monasterio

Frida Kahlo měla silný vztah k fotografii. Její otec i dědeček byli profesionálními fotografy a ona sama užívala fotografie nejrůznějším způsobem. Sbírala například daguerrotypie a pohlednice z 19. století, snímky, z kterých vystříhovala detaily, psala do nich různé dedikace a zasahovala do nich jako by to byly malby. Obdarovávala jimi své přátele, byly to památky na její předky, studovala na nich vlastní podobu a navíc se staly důležitou inspirací pro její malířské dílo.

Lola Álvarez Bravo, *Frida Kahlo*,
kolem 1944

Výstava *Frida Kahlo: Její fotografie* představuje řadu snímků, které se zachovaly v její pozůstalosti a byly donedávna zcela neznámé. Nyní jsou uspořádány a rozděleny do šesti tematických sekcí. Výstava se nesnaží o chronologický obraz jejího života, spíše se věnuje jejímu uměleckému zázemí, její rodné zemi a charakteristice celé éry, ve které působila. Je to koláž, která odkrývá nové detaily ze života jedné z ikonických postav 20. století. Pro šest kapitol výstavy bylo vybráno 241 fotografií. Věnují se jejímu původu, tzv. modrému domu – Casa blu, politice, revoluci a Diegu Riverovi, jejímu zraněnému tělu a Fridiným láskám a přátelstvím. Tyto dnes už historické dokumenty doby jsou však také dokladem umění a specifického pohledu dalších umělců, jejichž fotografie jsou rovněž součástí kolekce, jako např. Man Ray, Martin Munkácsi, Edward Weston, Brassaï, Tina Modotti nebo nedávno u nás vystavená Gisèle Freund. Výstava putovala zejména po obou amerických kontinentech a v Evropě byla představena zatím v Portugalsku, Německu a Polsku. Pořádající agentura Terra Esplendida oslovila GHMP díky úspěšné výstavě Sama Shawa, která proběhla v Domě fotografie v letech 2016–2017. Z Prahy výstava odcestuje do Ghentu v Belgii.

OPEN STUDIO 2020

kurátorky: Marie Foltýnová, Jitka Hlaváčková, Sandra Baborovská
cyklus Start Up se pro rok 2020 změní v Open Studio

Výstavní cyklus pro mladé umělce *Start Up* bude z důvodu nezbytné rekonstrukce části Colloredo-Mansfeldského paláce v roce 2020 dočasně pozastaven. Namísto něj zakládá odborné oddělení GHMP ve spolupráci s oddělením správy veřejné plastiky GHMP nový program zaměřený především na pražský veřejný prostor. V rámci rezidenčního *Open Studia* se GHMP stane kurátorem a hostitelem umělců vybraných otevřenou výzvou z domácích i zahraničních uchazečů. Výsledkem programu bude dočasné umělecké dílo, určené pro realizaci na území města Prahy. Odborným garantem jednotlivých výstupů budou kurátoři GHMP, technickou realizaci a instalaci díla zajistí galerie v rámci programu MHMP Umění pro město.

Chýnovský dům s ateliérem Františka Bílka
od května 2020 v Chýnově u Tábora
kurátorka: Hana Larvová

V chýnovském ateliéru Františka Bílka bude od začátku sezony 2020 představena menší upoutávka na dlouhodobou výstavu, která bude zahájena ve 3. patře pražské Bílkovy vily v květnu 2021 a která bude zaměřena na Bílkova díla, inspirovaná tvorbou celoživotního přítele, básníka Otokara Březiny.

Galerie hlavního města Prahy
Prague City Gallery

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová

+420 725 818 721

vrchotova@ghmp.cz

www.ghmp.cz

www.facebook.com/GHMP.cz

www.instagram.com/ghmp.cz